

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

‘Αργά μᾶς ἦρθε φέτος ὁ πρῶτος «παλουζές ἀπὸ τὸ χωριό. Κι’ ὑποψιάζομαι πῶς αὐτὸς ὁ πρῶτος θάναι κι’ ὁ τελευταῖος.

‘Ἡ θεία ὁ μοναδικὸς δεσμός πού ἀπέμεινε μὲ τὶς ρίζες γέρασε πιά. Τὴν πονοῦν τὰ νεφρά. τὴν πονοῦν τὰ πόδια. Παιδιά δὲν ἔχει, κι’ ἂν εἶχε θάταν στὴν πόλη. ‘Ἡδὴ σιγά — σιγά, σταδιακὰ καταργήθηκαν πολ- λά. Τὰ μυρωδάτα γωριάτικα ψωμιά καὶ ποξιμύδια, τὰ «καττιμέρια» κι’ οἱ «πού- λες» οἱ πίτες δηλαδή οἱ ψημένες στὸ φούρνο, μὲ χαλλούμι ἢ ἐλιές, τὰ μακαρο- νάκια τὰ κομμένα ψιλὰ — ψιλὰ στὸ χέρι, τὰ «ξεροτί- ανα», ἢ τὰ λουκάνικα τὰ σπιτίσια.

—‘Ο παλουζές εἶναι ὁ τελευταῖος σταθμός. Θυμᾶ- μαί, ἄλλοτε πού μᾶς ἔρχον- ταν τὰ «πεσκέσια» ἀπὸ τὸ χωριό, τυλιγμένα σὲ πεντα- κέθαρας μαντηλιές. Αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τὴν κουμπάρα τῆς γιαγιάς, τὸ ἄλλο ἀπὸ τὴ συμπεθέρα τῆς μητέρας, ἐκεῖνο τὸ μεγάλο ταψί ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ γιαγιά!

Καὶ μοσκομύριζε τὸ σπι- τι μούστο κι’ ἀνθόνερο καὶ πιά δὲν ξέραμε τί νὰ τὸν κάνουμε τόσο παλουζέ καὶ μοιράζαμε στοὺς συγγενεῖς, τοὺς φίλους καὶ τοὺς γεί- τονες.

—Τώρα ἀκριβὸ καὶ σπάν- νιο εἶδος τὸ μοναδικὸ πα- κετάκι μέσα στὸ «πάυρες» τὸ ἀγορασμένο στὴν πόλη... Πού νὰ κερῆσης τὸν ξένο... Τὰ παιδιά, περίεργα ρωτοῦν «τί εἶναι αὐτὸ τὸ πᾶμα», πού κρέμα δὲν εἶναι καὶ γλύκισμα δὲν εἶναι κι’ ὁμως εἶναι τόσο νόστιμο.

—Φτιάξε κι’ ἐσὺ μαμά...

—Δὲν μπορῶ, μωρό μου...

—Γιατί δὲν μπορεῖς;

—Μὰ, γιατί δὲν ἔχω μού- στο, δὲν ἔχω «χαρτσί», δὲν ἔχω...

Τί εἶναι μούστο καὶ τί εἶναι χαρτσί...

—Μούστος εἶναι... εἶναι τὸ γλυκὸ ζουμί τοῦ σταφυ- λιοῦ...

—Νὰ πάρουμε σταφύλια, νὰ βγάλουμε τὸ ζουμί...

—Δὲν γίνεται... Πῶς τὸ λένε, δὲν εἶναι τὸ ἴδιο...

—Μὰ γιατί;...

‘Αντε νὰ τοῦ ἐξηγήσεις πῶς ὅτι καὶ νὰ κάνεις δὲν θάναι τὸ ἴδιο. Τὰ σταφύ- λια δὲν θάναι τὰ ἴδια μὲ τὰ φρέσκα τοῦ ἀμπελιοῦ... ἢ φω- τιά δὲν θάναι ἢ ἴδια μὲ τὴ νηστιὰ τοῦ χωριοῦ, πού ἀ- νάβει μὲ ξύλα καὶ «κλήμα- τα». Καὶ τὸ σπουδαιότερο, οἱ γνώσεις ἢ πείρα δὲν εἶ- ναι τὰ ἴδια...

‘Ας περιοριστοῦμε σ’ αὐτὸ τὸ ἐλάχιστο, πού τουλάχι- στον ἔχουμε ἀκόμη ἀπὸ τὸν χωριάτικο παλουζέ κι’ ἄς εὐχηθοῦμε πῶς θὰ τὸν δο- κιμάσουμε γιὰ μερικὰ φθι- νόπωρα ἀκόμη. ‘Εκτὸς ἐάν — μὰ βέβαια τί λέω — σί- γουρα ἢ βιομηχανία θὰ τὸν ἐκμεταλλευθεῖ κι’ αὐτόν, ὅ- πως ἔκανε μὲ τὸ χαλλούμι μας, μὲ τὰ σύκα τὰ παστά, μὲ τὰ λουκάνικα καὶ μὲ τὴ ζαλατίνα μας. Θὰ τὸν βάλ- λει σὲ νάυλον φακελλάκια ἢ σὲ πλαστικὰ κουτιά καὶ θὰ μᾶς τὸ πουλᾶ ὅλες τὶς ἐποχές τοῦ χρόνου. Βέβαια πάει πιά τ’ ἀνθόνερο κι’ ἡ μυρωδιά του μούστου ἄλ- λά... ποιὸς προσέχει σήμε- ρα τέτιες λεπτομέρειες...